Statsforvalteren i Trøndelag
Tröndelagen Staatehaaltoje

Vår dato: 22.04.2026
Vår ref: 2020/12945
Deres dato:
Deres ref:

RENNEBU KOMMUNE TEKNISK DRIFT
Myrveien 1
7391 RENNEBU

Saksbehandler, innvalgstelefon
Anette Pettersen, 73 19 92 39

Rapport fra tilsyn - Berkåksmoen renseanlegg - Rennebu kommune

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn 23.03.2026 ved Berkåksmoen avløpsrenseanlegg (virksomhetsnummer: 974 777 223). Inspeksjonsrapport nr. 2026.043.I. SFTL

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i del 2.

Statsforvalteren avdekket avvik som dere må rette snarest

Statsforvalteren avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Virksomheten mangler overordnet styring på avløpsområdet
- Avvik 2: Kommunen mangler miljørisikovurdering på avløpsområdet
- Avvik 3: Kommunen har manglende oppfølging av krav i tillatelsen
- Avvik 4: Kommunen har manglende oppfølging av krav til resipientovervåking

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Kommunen må sende Statsforvalteren en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen **15.06.2026.**

Statsforvalteren påpeker anmerkninger

Vi har følgende anmerkninger:

- Anmerkning 1: Det er uklart hva kommunen har definert som max-uke for belastning på renseanlegget

Anmerkning er et forhold som vi mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Dere må betale et gebyr

Rennebu kommune må betale et gebyr på kr 43 100,- for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til sftlpost@statsforvalteren.no . Merk svaret med saksnummer 2020/12945 og inspeksjonsrapport nr. 2026.043.I. SFTL.

Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomheten mangler overordnet styring på avløpsområdet

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse etter forurensningsloven av 15.12.2021, punkt 2.6, 2.7, 2.8
- Internkontrollforskriften § 5, andre ledd, punkt 4, 5 og 6

Beskrivelse av krav

Internkontrollforskriften §5, punkt 4, 5 og 6 beskriver krav til bedrifter når det gjelder mål, oversikt og fordeling av oppgaver, kartlegging av risiko og utarbeiding av tilhørende planer og risikoreduserende tiltak.

Tillatelsen stiller krav til kommunens internkontroll (2.6), planlegging av samlet avløpsvirksomhet (2.7) og krav til miljørisikovurdering (2.6.1), samt plikt til å ha oversikt over og kunnskap om tilstand og påvirkning (2.8)

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Rennebu kommune har en hovedplan vann og avløp som gjelder for 2023-2027. Planen ble utarbeidet før nytt anlegg ble satt i drift, og gjenspeiler dermed ikke dagens tilstand på avløpsområdet i kommunen. Kommunen kunne heller ikke legge frem saneringsplan/ handlingsplan/miljørisikovurdering som grunnlag for, og videre oppfølging av, hovedplanen. Kommunen informerer om at de ønsket 1 års drift på det nye renseanlegget før de oppdaterer hovedplanen, og oppstart av arbeidet er planlagt i samarbeid med driftsassistansen til neste vinter.

Kommunen opplyser at arbeidet på avløpsområdet har vært preget av arbeidet med oppstart av nytt anlegg, innkjøring og feilretting, samt ad hoc oppfølging av tiltak som oppstår på ledningsnettet. Mangelen på et styrende planverk medfører at arbeidet på avløpsfeltet i praksis fremstår som lite systematisert.

Samlet sett fremstår kommunens styring av avløpsområdet som utilstrekkelig. Fraværet av overordnet styring innebærer at kommunen ikke fullt ut sikrer etterlevelse av kravene i tillatelsen, samt forurensningsloven og tilhørende forskrifter om planmessig og kontrollert drift av avløpsanlegg.

Se også avvik 2 og 3

Avvik 2: Kommunen mangler miljørisikovurdering på avløpsområdet

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse etter forurensningsloven av 15.12.2021, punkt 2.6.1.
- Internkontrollforskriften § 5, andre ledd, punkt 6

Beskrivelse av krav

I henhold til internkontrollforskriften skal virksomheten kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene (jf. §5, punkt 6).

Tillatelsen stiller krav om at kommunen skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av renseanlegget. Resultatene skal vurderes i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten. Vurderingen skal legge spesielt vekt på sårbare anleggskomponenter, områder med mulig brukerkonflikt og forventede klimaeffekter som økt nedbørintensitet. Vurderingene skal oppdateres jevnlig og ved vesentlige endringer eller basert på de avvik som registreres som del av internkontrollen.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

På nåværende tidspunkt har kommunen ikke en risikovurdering for avløpsområdet. Kommunen viser til at de skal starte et arbeid med gjennomgang av status på renseanleggene kommunen er myndighet for, slik at de har et godt grunnlag for å arbeide med risikovurdering som grunnlag for nye hovedplan avløp.

Se også avvik 1.

Avvik 3: Kommunen har manglende oppfølging av krav i tillatelsen

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse etter forurensningsloven av 15.12.2021, punkt 2.7, 3.1.3, 3.1.5, 11.2

Beskrivelse av krav

Rennebu kommune fikk ny tillatelse til utslipp fra Berkåk tettbebyggelse 15.12.2021. I tillatelsen er det flere frister for gjennomføring av ulike krav, blant annet ny handlingsplan for kommunens avløpssystem, utarbeidelse av tiltaksplan for overvann/fremmedvann, systematisk kartlegging av utlekking fra ledningsnett og dokumentasjon av ledningsnettets virkningsgrad (listen er ikke uttømmende). Tillatelsen stiller også krav til at kommunen skal utarbeide en skriftlig årsrapport som skal legges ved den årlige egenrapporten.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering
Kommunen har ikke fulgt opp fristene i tillatelsen, og mangler i stor grad dokumentene som vilkårene stiller krav om.
Se også avvik 1.

Avvik 4: Kommunen har manglende oppfølging av krav til resipientovervåking

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket
- Tillatelse etter forurensningsloven av 15.12.2021, punkt 7

Beskrivelse av krav
Tillatelsen stiller krav til overvåking etter forurensningsforskriften og vannforskriften. Overvåkingsprogram skal legges frem innen 1.5.2022. Overvåkingen har et intervall på tre år, med frist for rapport etter første undersøkelse i 1.3.2023.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering
Kommunen har ikke lagt frem overvåkingsprogram for overvåking av resipient. Kommunen viser til at de har hatt dialog med vannområdekoordinator og de mener at overvåkingen ivaretas av eksisterende prøvetaking og overvåking i Orkla. Kommunen har imidlertid ikke gjort noen egne vurderinger av om hva/hvilke parametere som prøvetas etc. for å se om det ivaretar kravene i tillatelsen, og kan ikke vise til dokumentasjon på at tillatelsens vilkår overholdes.

Anmerkning 1: Det er uklart hva kommunen har definert som max-uke for belastning på renseanlegget

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering
Kommunen er akkreditert og har et prøvetakingsprogram som er utarbeidet i samarbeid med Rambøll. Det tas prøver jevnt gjennom året, men det er ikke definert hva som er max-uke for belastning, og dermed er det ikke sikret at man tar prøver når det er størst belastning på anlegget.

Vedtak om gebyr
Statsforvalteren vedtar at Rennebu kommune må betale et gebyr på kr 43 100,- for tilsynet. Dette tilsvarer sats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet, og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-7.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage på gebyret
Dere har rett til å klage på vedtaket. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI. En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til Statsforvalteren innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet
Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av Rennebu kommune sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Statsforvalterens risikobaserte tilsyn.

Fra Statsforvalteren deltok
- Anette Pettersen
- Torill Espedal

Kontaktperson hos Rennebu kommune
- Jon Erling Meland

Anlegg kontrollert
Følgende anlegg ble kontrollert:
- Berkåksmoen renseanlegg

Tema kontrollert
Følgende tema ble kontrollert
- Overordnet styring og planlegging
- Utslippskontroll
- Påslipp
- Internkontroll
- Miljørisikovurdering
- Rapportering til myndighetene

Regelverk
Tilsynet omfattet følgende regelverk:
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

Fremlagt dokumentasjon

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold før tilsynet:

- Beskrivelse av Berkåksmoen avløpsanlegg
- Flytskjema over renseanlegget
- Hovedplan Rennebu
- Prøvetakingsplan

Del 4: Annen informasjon

Andre forhold

Under tilsynet ble Statsforvalteren gjort kjent med planer om industripåslipp til det kommunale renseanlegget.

Ved eventuelt påslipp fra industri er det viktig at kommunen gjør en grundig vurdering av konsekvensene ønsket påslipp vil ha for overholdelse av utslippstillatelsen og driften av renseanlegget. Vi viser her også til forurensningsforskriften §15-A om påslipp, som gir kommunen anledning til å fastsette krav til blant annet innhold og mengde av avløpsvann, varsling mv. Kravene kan kun fastsettes for blant annet å sikre at renseanlegget kan overholde utslippskrav, at anlegget ikke skades, og at driften med tilhørende slambehandling ikke vanskeliggjøres (listen er ikke uttømmende).

Dere har anledning til å kommentere på rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes Statsforvalteren **innen to uker** etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via Statsforvalterens postjournal på einnsyn.no, i tråd med offentlighetsloven.

Med hilsen

Marit Lorvik (e.f.)
underdirektør
Klima- og miljøavdelingen

Anette Pettersen
seniorrådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent